

‘ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನವರು’

‘ಶಿವಾನೀ’

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಾನಸಪುತ್ರರೂ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಗುರುಭಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೂ ಆಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅಗಾಧ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಆಗರವಾಗಿದ್ದ ಅವರ ದಿವ್ಯಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಭಗವಂತನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರು ಅನೇಕ ಮಂದಿ. ಅಂಥ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಿ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರಾಗಿರುವ ಲೇಖಕಿ ದಿವ್ಯತ್ರಯರ ಭಕ್ತರು.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಒಂದು ಅಪರಾಜಿತವಾದ ಶಕ್ತಿ. ಜೀವವೊಂದು ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಕಸನ ಹೊಂದಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೀತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿರುಚಿಗಳುಳ್ಳ ಜನರಿರುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಚಿರಂತನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸದಾ ಪಾಲಿ ಸುತ್ತ, ತನ್ನೊಳಗಿನ ಪೂರ್ಣ ಸತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಬಾಳಲು ಪ್ರೀತಿ ದೃಢವಾದ ಉರುಗೋಲಿನಂತೆ ಆಸರೆಯಾಗಬಲ್ಲದು. ದುರ್ಮಾ

ರ್ಗಕ್ಕೆ ಜಾರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಕಾನೂನು ನೆರವಾಗಬಲ್ಲುದಾದರೂ, ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಎನಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ! ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಇಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಯಾಗಿರುವಾಗ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಮತ್ವರಹಿತವೂ ನಿಸ್ವಾರ್ಥವೂ ಆದ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತೆ ಎಂಥದ್ದಿರಬಹುದು! ಇನ್ನು ಮಹಾಪುರುಷರು ಆ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಮಮತೆಯ ಭರಣಿಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಾದರೆ, ಅದರ ತಾರಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಿತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭೂತಿ, ಅಸದೃಶ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಅಜೇಯ ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿ, ಅಪರಿಮಿತ ಲೋಕಕಾರುಣ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶಕ್ಕೂ ನಿರ್ವಚನ ಎನಿಸಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಾನಸಪುತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರದು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಘನತೆ, ವೈಶಾಲ್ಯ, ಔನ್ನತ್ಯ, ಗಾಢತೆ ಮತ್ತು ಮಾಧುರ್ಯಗಳು ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಮಹತ್ತರ ತತ್ತ್ವಗಳ ವ್ಯಕ್ತರೂಪ. ಬಳಸಾರಿ ದವರನ್ನು ಭವದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿ, ತಮ್ಮದೆಯ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲೇ ಚಿರಕಾಲ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾತ್ಸಲ್ಯಸಿಂಧು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವವರಲ್ಲ. ಉಹಂ, ಹಾಗೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಲಾರದು! ಅಮಿತವಾದ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಇತಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಜೊತೆಗೆ, ಅವರು ಆಗಾಗ ‘ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಅದು ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?’ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅಪರೂಪದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಳಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಮನಬಿಟ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದವರು ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕಳಕಳಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪರಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯತೆ, ಭಾವನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಗಶಃ ನಿಲುಕುವಂಥದ್ದು! ಇನ್ನು

ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ? ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಅವಲೋಕನವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ!

ಒಬ್ಬ ಯುವಕ 'ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಥಾಮೃತ' (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ವಚನವೇದ') ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತನಾದ. ಆದರೆ ಆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವನ ಹೃನ್ಮನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೂರೆಗೊಂಡ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಾನಸಪುತ್ರ ರಾಖಾಲ. ಆ ಯುವಕನಿಗೆ, ಕಥಾಮೃತದಲ್ಲಿ ರಾಖಾಲ ನಿರುವ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲ ಅಸೀಮ ಆನಂದವನ್ನು ಒಸರುವ ರಸಘಟ್ಟಗಳು ಎನಿಸಿ ಆಪ್ತವಾದವು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಪ್ರೀತಿಯ ರಾಖಾಲನೇ 'ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ' ಎನ್ನುವ ಸಂನ್ಯಾಸ ನಾಮದಿಂದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಮಹಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ವಿಷಯವೂ ಆ ಯುವಕನಿಗೆ ಯಾರಿಂದಲೋ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈಗ ಅವನ ಅಂತರಂಗದೊಳಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ದರ್ಶನದಿಂದಲೂ ಇನ್ನಾವುದರಿಂದಲೂ ಉಪಶಮನಗೊಳ್ಳದ ನಿರಂತರ ಚಡಪಡಿಕೆ!

ಆ ಯುವಕ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಸಂಧಿಸಿದ್ದು ಪುರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಶಶಿನಿಕೇತನ' ಎನ್ನುವ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ. ಅದು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸಮಯ. ಶಶಿನಿಕೇತನದ ಮುಂದಿದ್ದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿನ ಮನೋಹರ ಕುಸುಮಗಳ ಕಂಪು ಮನೆಯೊಳಗಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಸೌಮ್ಯ ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ, ಸಮುನ್ನತ ನಿಲುವಿನ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹುಕ್ಕಾ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮುಖಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ತಪೋಜನ್ಯವಾದ ದೀಪ್ತಿ, ನೋಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರಭೆ. ಯುವಕ ಅವರ ಪಾದಪದ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಿರಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಕಡುಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಧರೆಯೊಡಲ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಶೀತಲ ಸ್ಪೃಶ ಪ್ರವಹಿಸಿದಂತಾಯಿತು! ಈಗ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಸ್ನೇಹಪೂರಿತ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದರು: "ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲವೇ?" ಆ ಯುವಕ ಹೇಳಿದ: "ಇಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜ್, ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು." ಅವರು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರು: "ಹ್ಲಾಂ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೆಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ?" ಎಂದು. ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ತಮಿರ್ವರ್ ಬಾಂಧವ್ಯದ ನೆನಪು ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ! ಅವನು ಪುರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಡು ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದುಹೋಗುವಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಸುಖವನ್ನು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಕರುಣಿಸುವ ತವಕ ಅವರಿಗೆ! ಆ ಯುವಕ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ಅವರ ಬಳಿಸಾರಿದಾಗಲೂ ಅವರು ಅವನ ಮೇಲೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಮಧುವನ್ನು ವರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾನ

ಯಾತ್ರೆಯ ಶುಭದಿನ ಕಳೆದ ನಂತರ ಆ ಯುವಕ ಪುರೀಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ.

ಆ ಯುವಕ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ. ಆದರೆ ಅವನ ಮನದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಮಂಗಳಕರ ಮೂರ್ತಿ, ಅವರ ಮೇರೆಯರಿಯದ ಪ್ರೀತಿ, ಅವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಮತ್ತೆ ತೆರಳುವ ಆರ್ತಿ! ಅವನೇದ ಅವಿರತವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಿತ್ತು, 'ಆಹಾ! ಅವರಷ್ಟು ತನ್ನವರು! ತನ್ನ ಸ್ವಜನರಿಗಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದವರು! ನಾನು ನನ್ನ ಆತ್ಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು' ಎಂದು. ಆ ಭಾವನೆಯ ತೀವ್ರತೆ ಅವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು!

ಕೆಲಕಾಲದ ನಂತರ ಆ ಯುವಕ ಎಂ.ಎ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದ. ಈಗ ಅವನು ತನ್ನ ಮನದಾಸೆಯಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈ ಭೇಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಆಯಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಕರುಣಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಯುವಕನಿಗೂ ಅವರಿಂದ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ತವಕ! ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಅವನದೆಯಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ್ದ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬಲಿಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯ. ಆ ಯುವಕ ಒಂದು ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಾಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕತಾರಾವನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತ ಭಾವಪೂರಿತನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಾವುಲ್ ಒಬ್ಬನ ದನಿ ತೇಲಿಬಂತು: 'ಗುರುಕೃಪೆಯಿರದೆ ಭವಸಾಗರತರಣ ಕನಸಿನೊಳಗಿನ ಸ್ವರ್ಣಾಭರಣ!'. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಯುವಕನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಮೇರಿ ಮೀರಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಿತು. ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಬಲರಾಮಬಾಬುವಿನ ಮನೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದ.

ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಬಲರಾಮಬಾಬುವಿನ ಮನೆಯ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಕೋಣೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಆ ಯುವಕ ಮಹಡಿಯ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮೇಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ! ಅವರನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಅವನ ಭಾವಾವೇಗದ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆಯಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅಶ್ರುಪ್ರವಾಹ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿತು. ಅವನು ಅವರ ಬಳಿಗೊಂಡಿ ಅವರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಮಣಿದ. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಅವನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ ವಿಷಯವೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಅವನು ಬಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ 'ದೀಕ್ಷೆ' ಎಂದು ತೊದಲಿದಾಗ, "ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಚಿಂತಿಸಬೇಕೆ? ನಿನಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ"

ಎಂದು ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತರು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಕೆಲದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವನ ಸಾಧನಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಎದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂಡಿ ಅವನಿಗೆ ಬೆಂಗಾವಲಾಗಿ ನಿಂತರು.

ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಅನುಪಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಆ ಯುವಕ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆದನಾದರೂ ಅವನ ಮನದೊಳಗಿನ ಆಸೆಯೊಂದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದೆಯೇ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು, 'ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನವರು' ಎಂದು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಾನು ಚಿರಕಾಲಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ. ಅವರಿಂದ ಆ ಮಾತು ಬಂದಿತೇ ಎಂದು ಅವನ ಹೃದಯ ಕಾದು ಕುಳಿತು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಅವನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ತನ್ನ ಬಳಿ ಕುಳಿತು, 'ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನವರೇ! ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ?' ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಂಡ. ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ರೋಮಾಂಚನವಾಯಿತು, ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಅದು ಕನಸಲ್ಲವೆ? ನಿಜಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಅವರವನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೃಢ ಪಡಿಸಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವನ ಅಂತರಾತ್ಮದ ಹಂಬಲ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿ ಈ ಸದಿಚ್ಛೆ ಬೃಹದಾಕಾರ ತಾಳಿ ನಿಂತಿತು. ಯಾವಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ತೆರಳಿದರೂ, 'ಇಂದು ಅವರು ತನ್ನ ವಾಂಛೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದೆ?' ಎಂದು ಅವನದ ಕಾತರಿಸಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ತನ್ನಾಸೆಯ ಕುರಿತು ಅವನು ಎಂದೂ ಅವರ ಬಳಿ ತುಟಿಯೊಡೆದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರಿಗೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರ ತಗುಲಿಕೊಂಡಿತು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಪಥ್ಯದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಲರಾಮ ಬೋಸ್‌ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಎಂದಿನಂತೆ ಆ ಯುವಕ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬನೊಡನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಸತ್ಸಂಗಕ್ಕೇಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಅಲ್ಲಿ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರನ್ನು ಕಂಡು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವರ ಸೇವೆಗೆ ಮುಂದಾದ. ಅವನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರನ್ನು ಸಾರ್‌ಗಾಭಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಾಗ, ಅಖಂಡಾನಂದರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅವನೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ಆಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ಮಯಕರ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದ್ದ ವೆರಾಂಡಾ

ದಲ್ಲಿ ಶತಪಥ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇವರ ಮಾತು ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಯುವಕನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರನ್ನು ಕೇಳಿದರು: ಇವನ ಪರಿಚಯ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದದ್ದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರು ತಮಾಷೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು: ಓ! ನನಗೆ ಇವನ ಪರಿಚಯ ಬಹಳ ದಿನಗಳದ್ದು. ಈಗಂತೂ ಇವನು ನನ್ನವನೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು. ಅಖಂಡಾನಂದರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರ ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತಳೆದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆ ಯುವಕನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪ್ರತಿಭನಾದ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಗಂಭೀರರಾದದ್ದು ಏಕೆ? ತನ್ನೇ ಶಿಶು ತನ್ನ ಸೋದರನಿಗೆ ಸೇರಿದವನಾಗುವುದನ್ನು ಅವರ ಮಾತೃಹೃದಯ ಸಹಿಸದಾಯಿತೇನು? ಮಾಯಾತೀತರಾದ ಆ ಮಹಾಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆ ಯುವಕನ ಕುರಿತು ಅಲೌಕಿಕ ಮಮಕಾರ ಜಾಗೃತವಾಯಿತೇನು?

ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಈಗ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನ ಮೂಲಕ ಆ ಯುವಕನಿಗೆ ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ಯುವಕ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಅವನು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದರು: "ಅಲ್ಲ ನೀನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದೇಕೆ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೀವೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಸೇರಿದವರೇ. ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ? ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನವರು." ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಮಮತೆಯ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಆ ಯುವಕ ಕರಗಿಹೋದ. ಅವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕರುಣಿಸಿದ್ದರೂ ಬಹುಶಃ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ! ತಮ್ಮೀರ್ವರ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಈ ಅಲೌಕಿಕ ಮಮತೆ ತಂದಿತ್ತ ನಿರ್ಣಾಯಕತೆಯನ್ನು, ಆಪ್ತತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಧಿಕಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಬಲ್ಲ ನಿಧಿ ಮತ್ತೊಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಭಕ್ತಿ, ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಸಂತಸಗಳು ಬೆರೆತ ಕಣ್ಣೀರು ಅವನ ಕಪೋಲದ ಮೇಲೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕತೊಡಗಿತು. ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ, ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರೂ ಈಶ್ವರಕೋಟಿಯೂ ಆದ ತನ್ನ ಹೃದಯದ ಅಧಿವೇಶತೆ ಮತ್ತು ಗುರು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರಿಗೆ ಅವನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಅಂತೂ ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರ ಪರಿಹಾಸ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಮಮತೆಯ ಮೇಲಿನ ಮರೆಯನ್ನು ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿತ್ತು! ಮುಂದೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆ ಯುವಕ ತ್ರಿಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಅವನ ಸಂನ್ಯಾಸನಾಮ 'ಸ್ವಾಮಿ ತೇಜಸಾನಂದ'!

ಅಪರೇಶಚಂದ್ರ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಸದೃಢ ದೇಹಮನಗಳುಳ್ಳ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿ ಯುವಕ. ಸ್ವಭಾವತಃ ಭಾವಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದ

ಅವನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವಾಗಲೇ ನಾಟಕಗಳ ವರ್ಣಮಯ ಲೋಕದತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತನಾದ. ಕ್ರಮೇಣ ಶಾಲೆಯ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಿಂತ ನಾಟಕದ ಸೆಳೆತ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅವನು ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣನಾದುದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯೇನಿದೆ? ಅವನ ಗೆಳೆಯ ಮಣೀಂದ್ರಕೃಷ್ಣ ಗುಪ್ತ ಎನ್ನುವವನು ಅಪರೇಶನನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ.

ಇದೇ ಮಣೀಂದ್ರನು ಅಪರೇಶನನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೂ ಕರೆತಂದ. ಆಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ ಆಲಂಬಜಾರಿ ನಲ್ಲಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರೇ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಂನ್ಯಾಸೀ ಶಿಷ್ಯರ ಆಸೀಮ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ತಪೋಮಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರೇಮಗಳು ಅಪರೇಶನನ್ನು ಮಂತ್ರಮಗ್ನ ಗೊಳಿಸಿದವು. ಈ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿರೂ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಆನಂದದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯತೊಡಗಿದ. ಆಗಾಗ ಅವನು ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರಕ್ಕೂ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ. ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರವಂತೂ ಧರೆಯ ಮೇಲಿನ ವೈಕುಂಠ! ಮೇಲೆ ಅನಂತ ನೀಲಾಕಾಶ, ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಕರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಕಲನೆ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಭಾಗೀರಥಿ, ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅರಳಿದ ಪುಷ್ಪಗಳು ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಮಳ- ಇವೆಲ್ಲ ಅಪರೇಶನ ಮನವನ್ನು ಉಚ್ಚ ಸ್ತರ ಕ್ಕೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕಾಗೋದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಅವರಿಗೆ ರಿಪ್ಪನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಲು ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸಾರೋಟಿನಿಂದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ರಿಪ್ಪನ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಎಳೆದು ತಂದ ಉತ್ಸಾಹೀ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಅಪರೇಶನೂ ಒಬ್ಬ! ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಉಂಟಾದ ನೂಕುನುಗ್ಗಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪರೇಶ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿ ಜನರ ಕಾಲ್ಪುಶಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ. ಸುತ್ತಲಿದ್ದವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅಂದು ಅವನು ಬದುಕುಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾದರೂ ಅಂದು ತಲೆದೋರಿದ ನರಗಳ ನೋವು ಜೀವನದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಿತು.

ಅಪರೇಶ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದೊಡನೆ ಇಷ್ಟು ಆಳವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದೇನೋ ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ನಾಟಕದ ಗೀಳು ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಯೋಗಾನಂದರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದ ಅಪರೇಶ ಅವರ ಬಳಿ ವರವೊಂದನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದ: “ನಾನೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ನಟನಾಗುವಂತಾಗಲಿ” ಎಂದು. ಅವನ ಆಸೆ ಫಲಿಸಿತು. ಅವನು ಓರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಟನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ.

ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮಂತ ಸೃಜನಶೀಲ ನಾಟಕಕಾರನಾಗಿಯೂ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿಯೂ ಅವನು ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ.

ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಪರೇಶ ರಂಗಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಕಳೆದು ಹೋದ. ಮಠದಿಂದ, ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದಿಂದ, ಪೂಜ್ಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪಾವನಕರ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯಲು ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹುಚ್ಚುಧೈರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಅವನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ಕತ್ತಲ ಗವಿಯೊಳಗೆ ತಾನಾಗಿ ಇಳಿದಿದ್ದ. ಕ್ರಮೇಣ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆ ಒಂದು ವಿಷಮ ರೋಗ. ಅದನ್ನು ತಾನಾಗಿ ಬರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಪರೇಶನ ಆಂತರ್ಯ ಅಶಾಂತಿಯ ಮಡುವಾಯಿತು. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ, ಲಜ್ಜೆಗಳಿಂದ ಕುಗ್ಗಿಹೋದ ಅವನು ಮಠದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವುದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಉತ್ಸವಗಳು ಜರುಗಿದಾಗ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆಯೋ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯೋ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳನಂತೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿ, ಉತ್ಸವವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ತನಗೆ ಪರಮ ಆಶ್ರೀಯರಾದವರಿಂದ ಬಹು ದೂರ ಅಪರಿಚಿತನಂತೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಅವನ ವೇದನೆ ಎಷ್ಟು ಅಗಾಧವಾದದ್ದಾಗಿರಬೇಕು! ‘ಅನುಕೂಲಕರ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಸ ಕೇರಿ ಪಟಪಟನೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಪಟ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒದ್ದೆಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗಿದೆ ತನ್ನ ಜೀವನ’ ಎನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಅವನಿಗೆ!

ಹೀಗೇ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಯಾರಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅಗ್ನಿಸದೃಶ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವುಳ್ಳ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಬಳಿ ತೆರಳಲು ಅಪರೇಶ ಮನ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತ ಶ್ರೀಶಂಕರ, ಮತಿಲಾಲ ಅವನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉದ್ವೋಧನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಅಪರೇಶ ಬಹುಕಾಲದ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಅವರ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತ ನಾಟಕವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ನಾಟಕದ ರಚನೆಯ ಕುರಿತು ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿ ತಳೆದಿದ್ದ ಮತಿಲಾಲ ಪ್ರತಿದಿನ ಅಪರೇಶನನ್ನು ‘ಏನು? ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂತು?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ದಬಾಯಿಸಿ, ಸಾಲಗಾರನಂತೆ ಕಾಡಿ, ಅವನ ಬರವಣಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿ ಅಂಕದ ರಚನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದರ ಮುಂದೆ ಅಪರೇಶ ಅದನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವರು ಆ ವಾಚನವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಪರೇಶನು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಟಕವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನೂ ತಲುಪಿತು. ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವೊಂದು ನಡೆಯು

ತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ನಂತರ ಅವರು ಕೇಳಿದರು: “ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು? ನಮ್ಮ ಅಪರೇಶನ?” ಎಂದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಳೆಯನೊಬ್ಬ ಅಪರೇಶನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ‘ನಮ್ಮ ಅಪರೇಶನ?’ – ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸಡಿಲಗೊಂಡು ತುಕ್ಕುಹಿಡಿದು ಹೋಗಿದ್ದ ಅಪರೇಶನ ಹೃದಯದ ತಂತಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಹೊಸ ಕಳೆ ತಳೆದು ಶ್ರುತಿಗೂಡಿ ಝೇಂಕರಿಸಿದವು! ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪರಕೀಯನಾಗಿ ಹೋದವನನ್ನು, ಪತಿತನಾದವನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಆಪ್ತವಾಗಿ ತಮ್ಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತಲೇ ಅಪರೇಶನನ್ನು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಿರ್ವಿಣ್ಣತೆಯ ಕಾಳಿಮೆ ತೊಡೆದುಹೋಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಆಶ್ರಿತಿಯತೆಯ ಒಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಯಾತನಾಮಯ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಹಠಾತ್ತನೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿತ್ತು.

ಈಗ ಅಪರೇಶ ನಾಟಕದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲು ಹೊರಟ. ಅವರು ಆಗ ಬಲರಾಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಪರೇಶನ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇನ್ನೂ ಇಣುಕುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ತುಂಬು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಭಂಡಾರವನ್ನೇ ಅವನ ಮಡಿಲಿಗೆ ಸುರಿದರು! ಅವನು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ತಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತ ಕುರಿತು, ಅನೀತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುದರ ಕುರಿತು ಅವರು ಚಕಾರವೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅವನತ್ತ ಪ್ರೀತಿಸುಧೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿದರು. ಅವನು ರಚಿಸಿದ್ದ ನಾಟಕವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಓದಿಸಿ ಕೇಳಿದರು. ಕೆಲಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂತಸವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರ ಆನಂದ, ಉತ್ಸಾಹಗಳಿಗೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ! ನಾಟಕದ ಅಂಗವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಲು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುರ್ತಿದಾ ಬಾದಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಗೀತಜ್ಞರೂ ಆದ ಸ್ವಾಮಿ ಅಂಬಿಕಾನಂದರಿಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕಳಿಸಿದರು. ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಮನಾಮದ ಹಾಡನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೊನೆಗೆ ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ದಿನವೂ ಬಂತು. ಅಂದು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಟಕವನ್ನು ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ‘ಮುಕ್ತಿಯ ಸುಖ ನನಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ; ಆದರೆ ಇತರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯಲಿ’ ಎನ್ನುವ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತಮ್ಮ ಗುರು ತಮಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ

ನೀಡಿದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವ ದೃಶ್ಯವಂತೂ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಹೃದಯವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಮುಕ್ತಹಸ್ತರಾಗಿ ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ವಿತರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಅದ್ಭುತ ಗುರುಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಮಿತ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮವನೇ ಆದ ಅಪರೇಶ ರಚಿಸಿ ನಟಿಸಿದ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ನಿಮಿತ್ತ ವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದೀತು! ಈ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ನಂತರ ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಅಪರೇಶನಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅಪರೇಶ ಮುಂದೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಭಕ್ತನಾದ.

ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ‘ನೀನು ನನ್ನವನು’ ಎಂದರೆ ಆಗುವ ಅದ್ಭುತಗಳು ಇಂಥವು! ಅವರ ಆ ಮಂತ್ರಸದೃಶ ನುಡಿ, ಅತಿ ಕಠಿಣವಾದ ಅಸಿಧಾರಾವೃತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಗೆಲ್ಲುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ರೂಢಿಸಿದರೆ, ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದಿ ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕಮರಿಹೋಗಿದ್ದ ಜೀವದಲ್ಲಿ ನವಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಮೂಡಿಸಿತು! ಅವರ ಆ ಮಾತು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತೋ, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತೋ ಬಲ್ಲವರಾರು? ಅವರ ಆ ಮೇರೆಯರಿಯದ ಆಶ್ರಿತಿಯತೆ ಕಾಲ, ದೇಶ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೀಮಿತವಾದುದಲ್ಲ! ಅದು ಅನಂತ! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಅಂದು ‘ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನವರು’ ಎಂದದ್ದು ಇಂದೂ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ! ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಂತೆಯೇ ಅವರ ಮಾನಸಪುತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕೂಡ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಂತದವರು! *

ದೇವರೇ ಕಾವಲುಗಾರನಾದರೆ...

ಒಂದು ದಿನ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಕಳ್ಳರು ತುಳಸೀದಾಸರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕದಿಯಲು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆಶ್ರಮದ ಹೊರಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವರು ಸಂತ ತುಳಸೀದಾಸರನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತ ಹುಡುಗನು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಹುಡುಗ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀರಾಮನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ತನ್ನ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅವನು ಇಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತುಳಸೀದಾಸರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ದೇವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು, ಕೂಡಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೊತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರು.